

K 7/M 45

120000869105

**ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА**

**54.
МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
15 – 30.03.2014
РУСЕ, БЪЛГАРИЯ**

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

MARCH MUSIC DAYS

**54.
INTERNATIONAL FESTIVAL
15 – 30.03.2014
RUSE, BULGARIA**

**RUSE MUNICIPALITY
MINISTRY OF CULTURE**

**ОБЕДИНЕНА
БЪЛГАРСКА
БАНКА**
NBC Group

X 7/1115

1148299

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

54. Международен фестивал **МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ**

член на Европейската асоциация на фестивалите

15 – 30 март 2014

Ансамбъл МУЗИКА НОВА

с участието на Камерен девически хор *Русе*
при НУИ Проф. В. Стоянов

Диригенти

ДРАГОМИР ЙОСИФОВ
СВИЛЕН ДИМИТРОВ

Явор Желев флейта
Слав Славчев обой
Атанас Илиев кларинет
Явор Гайдов кларинет
Александър Сарандев фагот
Ясен Теодосиев валдхорна
Атанас Карафезлиев тромбон
Мая Атанасова пиано
Евгени Желязков пиано
Десислава Чолакова цигулка
Негина Стоянова цигулка
Огнян Константинов виола
Мирослав Стоянов виолончело
Илина Жабленска контрабас

26 март, сряда, 19 ч.

Доходно здание, зала Европа

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000869105

AMERICA FOR BULGARIA
FOUNDATION
Фондация Америка за България

bank

Инвестбанк|АД

tel

Montupet

ПРОГРАМА

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ

(1924 – 1988)

Четири кратки пиеси за инструментален квинтет (1948)
(премиера)

Две детски пиеси за пиано (1945)

Песента на колелетата

Ръченица

Шест кратки пиеси за инструментален квинтет (1953)

Moderato

Giocoso

Larghetto

Vivace

Lento

Allegro

Музика за Слав за обой и пиано (1985)

(световна премиера)

Чудното хоро (1948/1956)

Сюита за детски хор, духов квинтет и пиано

т. Асен Разцветников

(премиера)

Хороводец Патаран

Почивка

Баба и Мецана

Залъгалка

Чудното хоро

ДЪОРД ЛИГЕТИ

(1923 – 2006)

Две песни за детски хор и капела (1955)

текст народен

Igaz szerelem (Истинска любов)

Gomb, gomb (Бим, Бам)

Камерен концерт за 13 инструменталисти (1970)

Corrente

Calmo, sostenuto

Movimento preciso e meccanico

Presto

Възможни са много погледи към Константин Илиев. Нашият концерт представя музиката му през окуляра на непознатото и на детството. И на това, в което двете се събират – забравата. В програмата си сме включили произведения неизпълнявани, рядко или еднократно изпълнявани, загубени и намерени, полуизпълнявани, забравени... Сюитата *Чудното хоро* е с двойна датировка – 1948/1956, очевидно композиторът е преработил пиесата, това ясно си личи в партията на духовия квинтет, която едва ли е звучала така пикантно хармонически през 1948. Използван е текст от серията буколически стилизации на Разцветников, многократно използван и от други наши композитори. Разцветников е предпочитан от К. Илиев автор – ще припомня Четвърта симфония с *Балада на самоубиеца* и Трите импровизации върху Дон Кихот (върху поемата *Двойник* всъщност). Сюитата блика от живописни детайли, остроумни хрумвания; трите енергични хорови части са разделени от две кратки лирични инструментални интермедии, младият композитор сякаш си играе на *класик*. На български *класик*.

Музика за Слав е едно трогателно посвещение-напътствие, един подарък за съвсем млад тогава (1985) обоист, по-скоро за едно дете, което се готви да просвири на обой. Пиесата като че ли е покана за развитие – *Порасни, за да ме свириш*. Малкият – тогава – обоист е днешният соло-обой на Оркестъра на БНР Слав Славчев, вече достатъчно пораснал до своя подарък, тъй че да може да представи тази вечер световната премиера на *Музика за Слав*.

1948 е година, в която Константин Илиев се намира на композиторски кръстопът. Завърнал се от Прага, открила му света на новата музика, младият композитор се намира между мечтата за ново, некомпрометирано изкуство, тежката стъпка на внезапно придобилата политическа окраска традиция и собствената си неувереност. Тогава той пише Първия си кuartет, Две импровизации и един опус, останал неизвестен – *Четири кратки пиеси за флейта, кларинет и струнно трио*.

Историята на опуса, разказана от самия автор: *През август аз написах нова камерна творба – Четири кратки пиеси за флейта, кларинет, цигулка, виола и чело. Този състав, в който флейтата и кларинетът не можеха да бъдат използвани за постигане на акордови звучности, ме подтикна към едно по-смело и по-свободно гласоводействие, което, въпреки все още хармоничния си облик, беше значителна крачка напред. Новото в тези четири малки пиеси беше тематичният материал, в който аз се освободих напълно от създаването на теми в „народен тон“. (...) През есента аз помолих колегите си от операта Я. Янков, С. Димитров, М. Балкански, Ст. Сугарев и Ангел*

Борисов да научат за радиоизпълнение тази моя пиеса. (...) Аз се бях уговорил да използваме отпуската на Найденов, за да се снее на магнетофонна лента и пусне по радиото моята нова творба. (...) В деня на предаването заедно с Лазар Николов и останалите приятели трябваше да чуем вместо четирите кратки пиеси моята стара Соната за цигулка и пиано. Аз разбрах, че е станал някакъв провал в „конспирацията“ и на другия ден отидох да разбера случката в радиото. Посрещна ме Найденов и между нас се разви следният разговор:

– Другарю Найденов, защо снощи не беше пуснат квинтетът ми?

– Аз намирам, че музиката ти е много крайна, за да бъде пускана по радиото.

(...)

– Кой Ви е натоварил да забранявате автори и произведения?

– Аз съм поставен да контролирам програмите. (...) При Радиото ще се основе комитет, който ще преглежда и прослушва българските творби.

– Щом се основе тази комисия, аз ще се отнасям до нея, но сега никой не Ви е натоварил да забранявате творбите на българските композитори. (...)

– Аз нямам нищо против тебе, напротив, много те ценя, но ти си заблуден.

– Вие сте не само против мен, а против българските композитори и техните произведения.

– Ти си провокатор! Аз ще те държа отговорен за тези думи! Аз ще те ликвидирам!

Нека оставим малко място, за да отзвучи един разговор между музиканти, в който силен аргумент е аз ще те ликвидирам (К. Илиев добавя, че Н. Найденов е имал роднина в Държавна сигурност).

Пет години по-късно, вече укрепнал във вярата си в чистия стил, окрилен от лекотата, с която е овладял новия музикален език, К. Илиев композира реплика на този първи квинтет – Шест кратки пиеси за инструментален квинтет.

... Аз започнах да пиша втория номер от серията камерни пиеси за пет инструмента. Идеята за този цикъл ми бе дошла през 1948, когато написах Четири кратки пиеси за флейта, кларинет, цигулка, виола и чело. Сега се спрях на друг ансамбъл – обой, корна, цигулка, виола и чело. Надявам се, че в бъдеще ще мога да осъществя още три-четири такива композиции за различни комбинации от духови и струнни инструменти. (...) През март

получих първия си задграничен гастрол. Бях изпратен в Полша (...). Аз носех със себе си партитурата на моите недовършени пиеси, за да продължа работата си върху тях. Имах намерение също така да ги покажа на някой от полските композитори, в мнението на които имах доверие. Все още, въпреки сигурността ми в това, което правех, аз търсех мнението и на други композитори, които третираха същите проблеми. (...) В две творчески срещи с Кренц и Пануфник, на които си показвахме последните творби, аз можах да заинтересувам тези двама полски колеги с моето разрешение на проблема за полифоничния стил, към който и те самите се стремяха. Партитурата на моите пиеси беше разгледана с голямо внимание и бях помолен да я оставя за известно време. (...) След завръщането ми от Полша аз посветих цялото си свободно време на пиесите, които бяха завършени в началото на май. Разписах ги веднага и раздадох щимовите на оркестрантите от оркестъра, които ми доставиха тази радост да научат и изсвирят три части от новата ми творба. Направиха магнетофонна снимка в радиото, която можах да занеса в София и пуна на моите приятели. Музиката ми възбуди всеобщо одобрение. Слушателите ми намериха, че в тази композиция аз съм се освободил от търсенето и съм оставил музиката да говори повече, отколкото в другите ми творби. Това е съвсем естествено, когато композиторът е овладял средствата, с които иска да се изкаже.

Ще прозвучат две мънички **Детски пиеси за пиано** — *Песента на колелетата* и *Ръченица*, написани през 1945, предназначени за колективния сборник *За малките пианисти*. Участници в този сборник са връстниците — състуденти Константин Илиев, Лазар Николов, Георги Тютев, Александър Райчев. Прелестни миниатюри, предназначени за деца от композитори, били доскоро деца.

Прелестни миниатюри са и двете хорови песни от **Дьорд Лигети**, и той от поколението на гореизброените наши композитори. С драматична съдба, чиято нишка почти прекъсва по време на Втората световна война, с драматични житейски перипетии, Лигети днес е един от *Сеньорите* на музиката на 20. век. С Константин Илиев го свързва по особен начин търсенето, прорастването на новия, съкровен музикален език, нетърпението да *вдишваш въздуха на други, различни планети* (стих от Шефан Георге, неслучайно използван от Арнолд Шьонберг във Втория му струнен квартет). Двете песни с много пестеливи щрихи, с непоказно майсторство очертават един малък свят — и в този смисъл те са сравними със Сюитата на К. Илиев.

Дори сред като цяло крайно рафинираната звуково и технически музика на Лигети, неговият **Камерен концерт за 13 инструменталисти** издига ръст. Този несъмнен ше-дъвър на музиката на следвоенния 20. век открива изкусителни перспективи пред следващите композиторски генерации, без обаче да бъде достигнат или дори наподобен; той си остава един тайнствен и съвършен образец. Четирите му части ясно дефинират 4 от най-типичните за Лигети звукови и фактурни състояния, бих казал – агрегатни състояния на звука: прехода от магматично към кристалическо състояние в първа част, флуидността на втора и четвърта части, решетъчната структура, гранулираното време в трета. Известно е, че композиторът не е чужд на природо-математическото знание (такова е и неговото гимназиално образование), не му е чужд и травматичният опит от Втората световна война, по време на която, той, като евреин, е подложен на преследвания, гонение, участие в кошмарните минотърсачески роти, които са удостоверявали наличието на минно поле, взривявайки се; в по-късните си години Лигети дискретно говори за различните образи на ужаса във връзка с поетиката си и с някои натрапчиви музикални образи в пиесите си.

Камерният концерт е пиеса, която е част от пътя на преход от здрачните, гъсти микрополифонични мрежи от *Atmospheres*, *Volumina* и *Requiem* към прояснената, струяща полимелодичност на *Melodien*, Трио с валдхорна. Интересен момент в Камерния концерт е дифузията на високоорганизирани и хаотични състояния – постигнати било то като сложни пропорционални канони, като каденци *senza misura* (равновесие между хармония и сонорика), политемпия – в двете средни части. Цялата музика на Концерта е белязана от непоносимата игра на *genesis-a* и *phtora-ta*, на възникването и изчезването.

Белязана е и от фантастична красота и финес. Което всъщност остава след структурите...

Драгомир Йосифов (1966) завършва диригентския клас на НМА *П. Владигеров* в София при проф. Васил Арnaudов и доц. Димитър Манолов. Негови учители по композиция са проф. Лазар Николов и Божидар Спасов. Занимава се също с Тео Лувенди, Тон де Леув (по време на международни ателиета) и Анатоли Виеру (специализация 1995–1996). Участва и в композиционния семинар в Райнсберг, Германия, където работи с Паул-Хайнц Дитрих и Фридрих Голдман. От 1993 е диригент на хор *Проф. Васил Арnaudов – Русе*. През 1996 основава *Младежки фестивален оркестър*, с който участва в *МФ Мартенски музикални дни*.

Драгомир Йосифов е член на българската секция на ISCM и е ежегоден участник като диригент и композитор в Международния фестивал *Музика Нова* – София.

Негова музика е звучала в САЩ, Чехия, Словакия, Швейцария, Румъния, на фестивала *Московска есен*, на Берлинското биенале, *Musikprotokoll 2002* (Грац), *Wien modern, Ultraschall* (Берлин), в Баден-Баден (Германия) с поръчани творби.

През 1998 получава Първа награда на Международния конкурс за композиция *Проф. Иван Спасов*.

През 1999 Д. Йосифов получава ежегодната награда за култура, присъждана от Министерството на образованието, развитието и културата на Област Бранденбург (Германия).

През 2003 получава наградата за най-добър диригент на хоровия конкурс в Гориция, Италия.

От 2012 е диригент на Смесения хор на Българското национално радио, а от 2013 е назначен за негов главен диригент. Като художествен ръководител на хора Драгомир Йосифов подготвя такива проекти като Втора симфония от Густав Малер, Концерта за виола, смесен хор и оркестър *Styx* на Гия Канчели със солист Юрий Башмет и диригент Маестро Емил Табаков, *Реквием* за солисти, смесен хор и оркестър на Емил Табаков, *Quattro pezzi sacri* от Д. Верди и др.

Свилен Димитров е роден в град Русе. Възпитаник е на СМУ *Проф. В. Стоянов* в родния си град. Завършва ДМА *Проф. Панчо Владигеров* с теория на музиката и дирижиране. От 1998 е диригент на хоровите формации и преподавател по музикална теория в НУИ *Проф. Веселин Стоянов*. В периода 1997–2005 работи с Детско-девическия хор *Дунавски вълни* в Русе. С детския състав на хора участва в множество международни фестивали в България, Русия, Италия, а през 2003 печели сребърен медал на Международния хоров конкурс в Оломоуц, Чехия.

Като диригент на хоровите формации към НУИ *Проф. Веселин Стоянов* и оркестъра на Държавна опера – Русе е редовен участник в концертния живот на града. През 2013 поставя на русенска сцена операта *Хензел и Гретел* – съвместен проект на НБУ – София и Държавна опера – Русе.

Камерен девически хор Русе е представителен състав на хоровата школа при НУИ *Проф. Веселин Стоянов* с активно присъствие в културния живот на града. Освен самостоятелни изяви реализира съвместни концерти с оркестъра на Държавна опера – Русе в рамките на ежегодния *Коледен фестивал* на Община Русе. Участва в редица

международни хорови фестивали в България, Словакия, Русия. През 2008 печели награди 1. и 2. степен на Международния хоров конкурс *Звучи Москва*. Репертоарът му обхваща произведения от барока до съвременната българска и чужда хорова литература. Под диригентството на Свилен Димитров участва в реализацията на европейски проекти в сферата на хоровото изкуство.

Ансамбъл *Musica Nova* обединява млади композитори, инструменталисти и диригенти. В него участват някои от най-даровитите и интелигентни музиканти от младото и средно поколение. Първоначално наречен *Академичен колегиум за нова музика*, ансамбълът участва в ежегодния преглед *Нова българска музика* с първи изпълнения на творби от Л. Николов, Г. Тутев, Б. Спасов и др. През 1990, след основаването на българската секция на *Международното дружество за нова музика (ISCM)*, ансамбълът (вече като *Musica Nova*) поема основната част от концертните прояви на Дружеството – ежемесечни концерти, а след 1993 и част от концертите на новоосновения фестивал за съвременна музика в София.

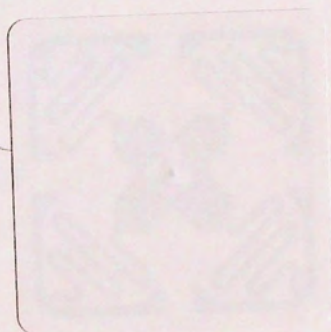
Ансамбълът концертира на почти всички престижни подиуми в страната – *Мартенски музикални дни* в Русе, *Варненско лято*, *Софийски музикални седмици*, *Новогодишния фестивал* в София, *Фестивала на изкуствата Апология* в Созопол, *Зимни музикални вечери Иван Спасов* в Пазарджик, *American Music Week* и др.

Международните изяви на ансамбъла са още и на *Wien Modern*, *Melos - Ethos* (Словакия), *Musica contemporanea* (Италия), *Меридиан* (Румъния), *YOUrope together* (Германия). Музикантите са работили с такива реномирани фигури като А. Виеру, Ф. Голдман, Д. Шнебел, К. Ашер, С. Гаврилов, Р. Еверс, С. Пиронков, В. Казанджиев, Й. Дафов, В. Николов, П. Балев, П. Джуров, Х. Бледсоу и др.

Ансамбълът редовно сътрудничи с БНР, където реализира студийни записи на новонаписани композиции, както и със СБК – българският член на Международното дружество за съвременна музика (ISCM).

Постоянен диригент на състава е Драгомир Йосифов.

Програмата подготви
Драгомир Йосифов

AMERICA FOR BULGARIA
FOUNDATION

Фондация Америка за България

ПОСОЛСТВО НА ИЗРАЕЛ
В БЪЛГАРИЯ

Istituto
Italiano
di
Cultura
SOFIA

Австрийско посолство
София

PROF. V. STOYANOV
NATIONAL SCHOOL
OF ARTS - RUSE

Русе
арт
музей

БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО РАДИО

